

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τι είναι: πύκνωση ενός κειμένου
Τι προϋποθέτει: κριτική σκέψη και αφαιρετική ικανότητα

Πώς γράφουμε περίληψη

- Διαβάζουμε προσεκτικά το κείμενο.
- Εντοπίζουμε το **κύριο θέμα** του κειμένου. Μπορούμε να το βρούμε στον τίτλο, στον πρόλογο, ή και στον επίλογο σαν συμπέρασμα (θα μας βοηθήσει να ξενικήσουμε την περίληψή μας)
- Υπογραμμίζουμε τα **κύρια σημεία** του κειμένου (διακρίνουμε τα ουσιώδη απ' τα επουσιώδη)
- Εντοπίζουμε τις **λέξεις-κλειδιά**
- Εργαζόμαστε κατά παράγραφο, εντοπίζοντας το **κύριο θέμα της παραγράφου** (τη θεματική πρόταση) και διακρίνοντας τις **σημαντικές λεπτομέρειες**
- Γράφουμε **πλαγιότιτλους** σε κάθε παράγραφο
- Γράφουμε την περίληψη βασιζόμενοι στους πλαγιότιτλους και στις σημαντικές λεπτομέρειες του κειμένου (ανάλογα με την έκταση της περίληψης που μας έχει ζητηθεί). Δεν ξεχνούμε να χρησιμοποιήσουμε **διαρθρωτικές λέξεις -φράσεις** για να συνδέσουμε το λόγο μας.

Στην περίληψη αποφεύγουμε

- Την υπερβολική **αφαίρεση** και **γενίκευση** (στην προσπάθειά μας να πυκνώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο το κείμενο, συχνά παραλείπουμε κύρια στοιχεία του κειμένου).
- Την **αντιγραφική λέξεων και φράσεων** του κειμένου (εκτός αν πρόκειται για λέξεις-κλειδιά). Χρησιμοποιούμε συνώνυμα.
- Την **μίμηση του ύφους** του συγγραφέα (αν το κείμενο είναι χιουμοριστικό, επιθετικό, ειρωνικό, κ.λ.π, εμείς το αποδίδουμε σε τυπικό ύφος).
- Το **σχολιασμό** (αποδίδουμε πιστά αυτά που λέει το κείμενο χωρίς να

ερμηνεύουμε ή να εκφέρουμε προσωπική γνώμη).

- Τη **δυσαναλογία** (η περίληψή μας καλύπτει ομοιόμορφα το κείμενο).
- Την **παράθεση περιπτώσεων λεπτομερειών** (παραδείγματα, στατιστικές, πορίσματα έρευνας, κ.λ.π.).

Πώς ξεκινάμε την περίληψη

Χρησιμοποιώντας κάποια **διαρθρωτική φράση** και το **κύριο θέμα** του κειμένου **Ενδεικτικές φράσεις:**

το κείμενο αναφέρεται σε
μιλάει για
ασχολείται με
ο συγγραφέας εξετάζει
επισημαίνει
μιλάει για
ισχυρίζεται ότι
αναφέρεται σε

Πώς επιτυγχάνεται η πύκνωση

- Με ακριβολογία
- Με την παράλειψη ασήμαντων λεπτομερειών (π.χ. παραδείγματα, προσδιορισμοί, κ.λ.π.)
- Με την παθητική σύνταξη
- Με την υποτακτική σύνδεση

Δίνονται παραδείγματα περιλήψεων των Πανελλαδικών Εξετάσεων 2006- 2007

A. (Ε.Π. Παπανούτσος, Πρακτική φιλοσοφία, Β' έκδοση, Αθήνα 1980, σελ.320,321-322,323)
Να γράψετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (70-90 λέξεις)

B. Μάριος Μπέγζος, "Ο κοινωνισμός του ανθρωπισμού" Ευθύνη, τεύχος 420, Δεκέμβριος 2006, σελ 647-648)
Να γράψετε την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (80-100 λέξεις)

A. Ο συγγραφέας Ε.Παπανούτσος πραγματεύεται τα χαρακτηριστικά του πνευματικού ανθρώπου. Ο πνευματικός άνθρωπος υπερβαίνει τα κοινά μέτρα και στον ποσοτικό και στον πνευματικό τομέα. Το ψυχικό του σθένος, η αγάπη και η αφοσίωση σε αυτά που κάνει του προσδίδουν νεανικό σφρίγος και σηματοδοτούν τη ζωή του. Αποφεύγει τη φθοροποιό δύναμη που πλήττει το μέσο άνθρωπο και κατακτά την "ισόβια" υγεία, με την άμυνά του απέναντι στις αρνητικές πτυχές της ζωής. Τερματίζοντας το βίο του, αισθάνεται τη γοητεία της επικράτησης. Ελέγχει τη ζωή του και, επομένως, επιτυγχάνει την ψυχική του ανάταση.

B. Το κείμενο πραγματεύεται την αξία του ανθρωπισμού σε αντιδιαστολή με τον ατομικισμό. Αρχικά, παρουσιάζεται η έμφαση στα ανθρωπιστικά γράμματα και στα ανθρώπινα δικαιώματα κατά την περίοδο της αναγέννησης και του διαφωτισμού αντίστοιχα. Αναφέρεται στον εκφυλισμό του ανθρωπισμού και στην έκπτωσή του στον ατομικισμό. Ο σύγχρονος άνθρωπος, κατά τον Ντοστογιέφσκι, αδυνατεί να αντιληφθεί την έννοια της συνύπαρξης. Ωστόσο, δύναται να υπερκεράσει την κρίση, αν απαρνηθεί τον ατομικισμό, ολοκληρωθεί ως προσωπικότητα, εξανθρωπιστεί, συνειδητοποιώντας ότι ο ανθρωπισμός δεν αποτελεί πανάκεια. Η συμβολή της κοινωνικοποίησης και της συνύπαρξης, που αποτελούν την μέση οδό της εξατομίκευσης και της μαζοποίησης, θα αποτρέψει την απανθρωποίηση, πράγμα που αποτελεί αδήριτη ανάγκη της εποχής μας.

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΤΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Γ. ΧΑΣΙΑΚΗΣ
ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ